

**ЯМНИЦЬКИЙ ЛІЦЕЙ
ЯМНИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

НАКАЗ

від 25.02.2021 р .
30

с. Ямниця

№

**Про організацію виховного процесу
у ліцеї щодо формування у здобувачів
освіти ціннісних життєвих навичок**

На виконання ст.15 Закону України «Про повну загальну середню освіту» і ст.53 Закону України «Про освіту», відповідно до Листа Міністерства освіти і науки України від 20.07.2020 року №1/9-385 «Деякі питання організації виховного процесу у 2020-2021 н.р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок» з метою профілактики булінгу, кримінальних правопорушень, вживання наркотичних і психотропних речовин, участі у Інтернет програмах, спрямованих на суїцидальні дії, та запобігання торгівлі людьми

НАКАЗУЮ:

1. Виховний процес у ліцеї спрямувати на розбудову ефективної системи захисту прав та інтересів дітей.
2. Затвердити Порядок реагування на випадки боулінгу (цькування) у ліцеї (Додаток 1).
3. Заступнику директора з виховної роботи Мельник Л.І.:
 - 3.1. Постійно тримати на контролі виконання плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію боулінгу у ліцеї.
 - 3.2. Проводити розгляд заяв про випадки булінгу, або скарг про відмову в реагуванні на випадки боулінгу (цькування).
 - 3.3. Постійно оновлювати інформацію на стенді та на сайті закладу освіти у рубриці «Стоп булінг!»
4. Класним керівникам:
 - 4.1. Використовувати у роботі банк педагогічних технологій у рубриці «Корисні посилання щодо теми антибулінгу» на сайті МОН України.
 - 4.2.
5. Затвердити план заходів проведення внутрішнього аудиту щодо освітнього середовища у закладі освіти (Додаток 2).

6. Експертній групі здійснити заплановані заходи та підготувати аналітичну довідку до розгляду на педагогічному консилиумі 12.05.2021 року
7. Даний наказ довести до відома педагогів ліцею.
8. Контроль за виконання даного наказу покласти на заступника директора за навчально-виховної роботи Бородуліну Ж.І.

Директор

З наказом ознайомлено

Йордана Лесів

Жанна Бородуліна

Леся Мельник

Роман Смеричанський

Додаток 1
до наказу
від 25.02.2021 року №29

**Склад експертної групи ВСЗЯО
для проведення внутрішнього аудиту
щодо освітнього середовища у закладі освіти**

1. Лесів Й.З. – директор ліцею;
2. Бородуліна Ж.І. – заступник директора з НВР;
3. Мельник Л.І. – заступник директора з ВР;
4. Смеричанський Р.Я. – завгосп;
5. Галярник І.Б. – головний спеціаліст відділу освіти;
6. Яневич Л.В. – голова Ради ліцею;
7. Гураль А.В. – президент Учнівської ліги, органу учнівського самоврядування.

Додаток 2
до наказу
від 25.02.2021 року №29

**План заходів
проведення внутрішнього аудиту
щодо освітнього середовища у закладі освіти**

№	Заходи	Відповідальні	Термін виконання	Примітка
1	Опрацювати нормативно-правову базу з питань аудиту.	Члени експертної групи	До 01.03.2021р	
2	Вивчити критерії, індикатори освітнього середовища закладу освіти.	Члени експертної групи	До 01.03.2021р	
3	Розподілити між членами робочої групи обов'язки за критеріями:	Члени експертної групи	До 01.03.2021р	
	Безпечність і комфортність приміщення і території ліцею	Директор Лесів Й.З..	До 01.05.2021р	
	Охорона праці, безпека життєдіяльності	Заступник директора з НВР Бородуліна Ж.І.	До 01.05.2021р	
	Організація харчування	Заступник директора з ВР Мельник Л.І.	До 01.05.2021р	
	Медичне обслуговування	Головний спеціаліст відділу освіти Галярник І.Б.	До 01.05.2021р	
	Безпечне використання Інтернету	Заступник директора з ВР Мельник Л.І.	До 01.05.2021р	
	Адаптація здобувачів освіти	Заступник директора з НВР Бородуліна Ж.І.	До 01.05.2021р	
	Запобігання дискримінації і булінгу	Заступник директора з ВР Мельник Л.І.	До 01.05.2021р	
	Дотримання здобувачами освіти правил поведінки	Заступник директора з ВР Мельник Л.І.	До 01.05.2021р	
	Створення умов для дітей з особливими освітніми потребами	Заступник директора з НВР Бородуліна Ж.І.	До 01.05.2021р	

	Інформаційна взаємодія та соціально-культурна комунікація	Заступник директора з ВР Мельник Л.І.	До 01.05.2021р	
4.	Узагальнення вивчених матеріалів за критеріями та індекаторами	Члени експертної групи	До 10.05.2021р	
5.	Узгодження порядку проведення педагогічного консилиуму	Члени експертної групи	10.05.2021р.	
6.	Провести педагогічний консилиум проведення внутрішнього аудиту щодо освітнього середовища у закладі освіти	Члени експертної групи	12.05.2021 р.	
7.	Підсумки моніторингових досліджень оприлюднити на сайті закладу освіти	Члени експертної групи	До 28.05.2021р.	

Інформаційна взаємодія та соціально-культурна комунікація

У ліцеї наявна бібліотека, в читальному залі (33 посадочних місця) якої розміщена бібліотека сільської ради управління культури, які обладнали персональними комп'ютерами з доступом до інтернету для мешканців громади 2 робочих місця і ксерокопіювальний апарат. Бібліотека немає стаціонарної мультимедійної системи. Для проведення заходів її щоразу встановлюють, використовуючи наявні в ліцеї мобільний екран і проектор.

Сьогодні основними завданнями бібліотеки є піднесення бібліотечної справи на якісно новий рівень, інформатизація бібліотечних процесів, впровадження в роботу бібліотеки нових інформаційно-комунікаційних технологій, навчання користувачів технологіям інформаційного самообслуговування, створення нових та поповнення існуючих баз даних матеріалів, необхідних для забезпечення освітнього процесу; Зміна формату роботи бібліотеки зі здобувачами освіти, педагогами, батьками в популяризації книги, в задоволенні інформаційних потреб книгокористувачів, формуванні в них навички читання літератури.

Відповідно до річного плану роботи бібліотека проводить такі заходи: виставки, тематичні полиці та бесіди, випуск інформаційних бюлетнів, посвята в читачі першокласників, акція «Подаруй бібліотеці книгу», літературні читання, зустрічі з письменниками, засідання ШМП, педагогічні консиліуми.

Станом на 01 грудня 2020 року бібліотечний фонд складає 9941 примірників, підручників 4634, науково-педагогічної та методичної літератури 145, художньої 5307, довідкової літератури 320.

Є проблема забезпечення учні 6-х, 7-х класів підручниками.

Рішення щодо реорганізації бібліотеки у
Інформаційно-ресурсний центр:

1. Розробити концепцію переходу бібліотеки на рівень інформаційно-ресурсного центру. Обговорення винести на засіданні педагогічної ради ліцею у 2021-2022 н.р.
2. Розробити проєкт нової бібліотеки (ІРЦ) і подати його на ознайомлення засновнику.
3. Розробити перспективний план розвитку ІРЦ на 2022-2025 рр.
4. Відновити підписку на періодичні видання.

Створення умов для дітей з особливими освітніми потребами

У ліцеї реалізується право дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання шляхом організації інклюзивного навчання. Дослідження даного питання здійснено за наступним планом:

1. Наявність нормативно – правової бази забезпечення інклюзивного навчання.
2. Внутрішні документи.
3. Адаптація будівель до інклюзії. Ресурсна кімната.
4. Дидактичні засоби для інклюзії.
5. Портфоліо учнів.
6. Корекційна спрямованість.
7. Команда психолога – педагогічного супроводу.
8. Кваліфікаційна підготовка спеціалістів.
9. Співпраця з батьками та інклюзивно – ресурсним центром.

Організація інклюзивного навчання в ліцеї регламентується відповідною нормативно-правовою базою (папка 02-15, кабінет директора), яка включає в себе:

- ЗУ «Про внесення змін до ЗУ «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг»;

- Постанова КМУ №588 від 09.08.2017. «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах»;

- Постанова КМУ №545 від 12.07.2017р. «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр»;

- Лист МОН №1/9-1 від 02.01.2013р. «Про визначення завдань працівників психологічної служби системи освіти в умовах інклюзивного навчання»

- Положення про інклюзивно-ресурсний центр;

- Наказ МОН №609 від 08.06.2018р. «Про затвердження примірного Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»

- Наказ МОН №627 від 12.06.2018р. «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами»

- Додаток до листа МОН №1-9-409 від 26.06.2019р. «Методичні рекомендації щодо організації інклюзивного навчання в закладах освіти».

Відповідно, до вище перерахованих документів організація навчання для дітей з ООП повинна супроводжуватись наступними внутрішніми документами: наказ «Про організацію інклюзивного навчання», Положення про команду психолого- педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в Ямницькому ліцеї; заяви батьки на організацію інклюзивного навчання; висновки ІРЦ; індивідуальні навчальні плани; індивідуальний розклад занять; Індивідуальна програма розвитку; протоколи засідань команди психолого-педагогічного супроводу; графік роботи асистента; розклад проведення корекційно-розвиткових занять; журнал обліку корекційних занять, договори та акти проведених корекційно-розвиткових занять. Всі ці документи зібрані в о папці 02-15.

Відповідно до нормативно-правової бази будівлі, в яких організоване навчання для дітей з ООП повинні бути оснащені пандусами, ресурсною кімнатою, дидактичними матеріалами та інше. Аналіз адаптації будівель подано в таблиці.

№	Елементи облаштування простору	Наявність «+»/ відсутність «-»	Можливості створення, у випадку відсутності
1	Безперешкодний доступ до приміщення – наявність пандусів.	+ до I поверху	-
2	Дотримання температурно-повітряного режиму.	+	
3	Наявність достатнього природного освітлення та при потребі забезпечення штучним.	+	
4	Вибір якісних меблів та правильне їх розташування у коридорі, групі, кабінетах спеціалістів.	+	
5	Забезпечення необхідними навчально-методичними посібниками, <u>дидактичними матеріалами</u> , обладнанням для занять та ігор.	+	

6	Облаштування ресурсної кімнати для проведення психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять.	-	+
---	--	---	---

У 2019 році директором Ямницького ліцею було реалізовано проєкт «МІЙ ВСЕСВІТ: Освітній простір для дітей з особливими освітніми потребами» на суму 25000 грн., який виграв у програмі «Бюджет участі Ямницької об'єднаної територіальної громади на 2019-2020 роки». Метою проєкту було адаптувати освітній простір ліцею до потреб дітей з особливими освітніми потребами та оптимізувати умови для розвитку їх особистості. В рамках проєкту реалізовано наступне: прикріплено біля дверей символічні малюнки, які підказують як знайти потрібний кабінет. Візуальні вказівники і малюнки на дверях та сходовій, придумав Валько Богдан (учень з ООП). На III поверсі ліцею у рекреації обладнано куточок відпочинку для дітей з ООП - це спеціально організований простір для розвитку та гармонізації їх психоемоційного стану. Оформлено куточок відпочинку в астрономічній тематиці: на стіні прикріплені фотошпалери з картою зоряного неба, а на стелі – сонячна система, на підлозі килимок, м'які пуфи для відпочинку, стелажі для книг, журналів тощо.

Дидактичні засоби для інклюзії почали купуватись з 2019 року за кошти освітньої субвенції з державного бюджету для підтримки дітей з ООП. Перелік подано в таблиці.

Рік придбання	Перелік	Сума
2020р.	Комплект спеціальних засобів корекції для дітей з ООП дошкільного віку: Класичний лабіринт з намистинами, чохол для дидактичної іграшки Черепаха, Гра з пазлами на магнітній дошці – Ферма, Розвиваюча гра-пазл Підбери, що до чого відноситься, Шафа ведмедиця + ведмежатко, Мозаїка дерев'яна в мішечку, Шнурівка Форми, Килимок масажний, 4 елемент їжачок. Рамка-вкладиші Великі яблука, Мозаїка потяг, Кульки фрібол універсальні, Конструктор Скринька для творчості)	7700,00
2020р.	Комплект спеціальних засобів корекції для дітей з ООП дошкільного віку: Мольберт двухсторонний магнітний, Розвиваюча гра Тактильні лото, Набір карток і постерів «Емоції. Почуття» ДивоГра, Набір музичних інструментів, Барабан, Настільна гра Стрімкі слова, Настільна гра Мемка Мімка Медичний м'яч, Месажна балансувальна напівсфера	8800,00
2019	Тренажер реабілітаційний Комплект обладнання для реабілітації	6400 + 6100 (передано в Павлівку на

		суму 4150, Тязів - 2500)
--	--	-----------------------------

Визначення особливих освітніх потреб дитини та умов для організації інклюзивного навчання здійснюється практичними психологами та фахівцями інклюзивно-ресурсного центру Тисменицької районної ради за наслідками проведеної комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини (далі – комплексна оцінка). Всі діти мають такі комплексні оцінки. На підставі таких висновків за заявами батьків було організовано інклюзивне навчання для учнів Валька Богдана та Смицнюка Юрія та дітей дошкільного підрозділу Берчука Олексія та Петрунько Марти. Всім учням призначено асистента вчителя. В ліцеї розроблено Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП (наказ від 31.08.2018р. №138), яка визначає способи адаптації освітнього середовища, навчальних матеріалів відповідно до потенційних можливостей та з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дітей. Розробляє індивідуальний навчальний план та індивідуальну програму розвитку дитину в закладі освіти та індивідуальний освітній план в закладі дошкільної освіти.

З метою коригування та визначення прогресу розвитку дитини команда супроводу переглядає ІПР у закладі освіти тричі на рік (у разі потреби частіше). Діяльність дитини оцінюється не лише з позиції набутих знань, а перш за все – з позиції прогресивного власного розвитку.

В ліцеї щорічно пишеться наказ про організацію інклюзивного навчання, в якому затверджується склад команди супроводу, навчальний план з урахуванням КРЗ, індивідуальний розклад занять, графік КРЗ.

КРЗ проводять фахівці: психолог, логопед, вчитель музичного мистецтва, вчитель фізичної культури.

З метою спостереження за розвитком дитини, її особистою освітньою траєкторією асистенти формують на своїх підопічних порт фолію, в якому збирають такі матеріали: індивідуальні завдання, які виконують учні впродовж семестру та характеристики педагогічних та інших працівників, які з ними працюють.

Станом на 01.03.2020р. в ліцеї є четверо дітей з особливими освітніми потребами: 2 дітей у дошкільному підрозділі Берчук Олексій («Дзвіночок») і Петрунько Марта «Веселка» та 2 дітей в середній школі Валько Богдан (7-А клас) та Смицнюк Юрій в 9 класі. Всі педагоги, вихователі і спеціалісти, які проводять корекційні заняття мають сертифікати про проходження навчання по роботі з дітьми з ООП та їхніми батьками. Асистенти вчителя пройшли

курсів підготовку «Асистент вчителя інклюзивних класів ЗЗСО» при обласному інституті післядипломної освіти.

№	ПІБ учня з особливими потребами	Педагоги, залучені до роботи	Наявність документу про підвищення кваліфікації	Ким виданий
1.	Смицнюк Юрій	Гергелевич М.Д. (асистент вчителя)	Асистент вчителя інклюзивних класів ЗЗСО Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	ОПППО EdEra
		Янків Н.Я.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
		Берега М.Т.	Інклюзивна освіта	ОПППО
		Мельник О.Г.	Інклюзивна освіта	ОПППО
		Лесів А.І.	-	
		Дерун М.Б.	-	
		Гунчик О.Я.	Участь батьків в організації інклюзивного навчання	EdEra
		Смицнюк М.Г.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
		Осташ І.І.	Вчительська компетентність у сфері інклюзії	Вебінар На урок
		Кавка Н.Н.	Інклюзія та дистанційне навчання	Вінницький інститут ЗВО
		Білінкевич Н.О.	-	
		Винник С.Р.	Співпраця вчителя з батьками дитини з ООП	Вебінар На урок
		Коваль І.Я.	Взаємодія педагога та асистента вчителя в умовах інклюзивного освітнього середовища	Вебінар На урок
		Курилів М.Ю.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
		Мельник Л.І.	Культура толерантності: як побудувати суспільство, комфортне для всіх	Prometheus
2.	Валько Богдан	Лесів В.А. (асистент вчителя)	Участь батьків в організації інклюзивного навчання	EdEra
		Ходоровська Н.Б.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Інклюзивна освіта: рівні умови для всіх Інклюзивна освіта	EdEra На урок ОПППО

		Мельник О.Г.	Інклюзивна освіта	ОІППО
		Лесів Й.З.	Інклюзивна освіта	ОІППО
		Стащенко Х.В.	Участь батьків в організації інклюзивного навчання	EdEra
		Презлята І.П.	-	
		Лесів А.І.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Участь батьків в організації інклюзивного навчання	EdEra
		Смицнюк М.Г.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
		Кавка Н.Н.	Інклюзія та дистанційне навчання	Вінницький інститут ЗВО
		Білінкевич Н.О.	-	
		Винник С.Р.	Співпраця вчителя з батьками дитини з ООП	Вебінар На урок
		Курилів М.Ю.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
		Перчик Н.Я.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
		Мельник Л.І.	Культура толерантності: як побудувати суспільство, комфортне для всіх	Prometheus

№	ПІБ учня з особливими потребами	Педагоги, які працюють з ними	Наявність документу про підвищення кваліфікації	Ким виданий
1	Петрунько Марта «Веселка»	Залецька М.В. (асистент)	Курси асистентів вихователів Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Участь батьків в організації інклюзивного навчання	ОІППО EdEra
		Тодось Н.В.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Участь батьків в організації інклюзивного навчання Інклюзивне навчання	ОІППО EdEra
		Галярник О.Б.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Участь батьків в організації інклюзивного навчання	ОІППО EdEra

			Інклюзивне навчання	
		Суп М.М.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Участь батьків в організації інклюзивного навчання	EdEra
		Паркулаб Є.В.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Участь батьків в організації інклюзивного навчання	EdEra
		Гелендей І.І.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Емоційний розвиток дітей з ООП. Практичні техніки Педагогічні підходи в роботі з дітьми, які мають аутичні розлади Арт-терапевтична педагогіка: розвиваємо дошкільнят творчістю	EdEra Вебінар Всеосвіта Вебінар Всеосвіта Вебінар Всеосвіта
2	Берчук Олексій «Дзвіночок»	Бойко Л.В.	Участь батьків в організації інклюзивного навчання	
		Ринзак Х.Б. (асистент)	Асистент вихователів інклюзивних груп дошкільної освіти Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Участь батьків в організації інклюзивного навчання	ОІППО EdEra
		Бибик О.А.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Участь батьків в організації інклюзивного навчання	EdEra
		Суп М.М.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Участь батьків в організації інклюзивного навчання	EdEra
		Галярник О.Б.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Участь батьків в організації інклюзивного навчання Інклюзивне навчання	ОІППО EdEra
		Паркулаб Є.В.		EdEra
		Гелендей І.І.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Емоційний розвиток дітей з ООП. Практичні техніки	EdEra Вебінар Всеосвіта

			Педагогічні підходи в роботі з дітьми, які мають аутичні розлади Арт-терапевтична педагогіка: розвиваємо дошкільнят творчістю	Вебінар Всеосвіта Вебінар Всеосвіта
		Сташенко Х.В.	Участь батьків в організації інклюзивного навчання Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra

№	ПІБ вчителя середньої і старшої школи		
1	Берега М.Т.	Інклюзивна освіта	ОІППО
2	Білінкевич Н.О.	-	
3	Бойко Л.В.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
4	Бородуліна Ж.І.	Культура толерантності: як побудувати суспільство, комфортне для всіх Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	Prometheus
5	Вацеба Н.Б.	-	
6	Винник С.Р.	Співпраця вчителя з батьками дитини з ООП	Вебінар На урок
7	Гергелевич М.Д.	Асистент вчителя інклюзивних класів ЗЗСО Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	ОІППО EdEra
8	Гунчик О.Я.	Участь батьків в організації інклюзивного навчання	EdEra
9	Деркач Н.Д.	-	
10	Дерун М.Б.	-	
11	Кавка Н.Н.	Інклюзія та дистанційне навчання	Вінницький інститут ЗВО
12	Коваль І.Я.	Взаємодія педагога та асистента вчителя в умовах інклюзивного освітнього середовища	Вебінар На урок
13	Когуч М.В.	Взаємодія педагога та асистента вчителя в умовах інклюзивного освітнього середовища	Вебінар На урок
14	Крута О.М.	Інклюзивна освіта	ОІППО
15	Курилів М.Ю.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
16	Лесів А.І.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Участь батьків в організації інклюзивного навчання Інклюзивна освіта	EdEra ОІППО
17	Лесів В.А.	Курси асистентів учителів Участь батьків в організації інклюзивного навчання	ОІППО EdEra

		Спілкування та співпраця. Ключові уміння сучасного педагога. Інклюзивне навчання у дистанційному форматі	Педрада
18	Лесів Й.З.	Інклюзивна освіта Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Участь батьків в організації інклюзивного навчання	ОІППО EdEra
19	Мельник Л.І.	Культура толерантності: як побудувати суспільство, комфортне для всіх	Prometheus
20	Мельник О.Г.	Інклюзивна освіта	ОІППО
21	Осташ І.І.	Вчительська компетентність у сфері інклюзії	Вебінар На урок
22	Пачків О.В.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
23	Перчик Н.Я.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
24	Підгаєцька М.В.	-	
25	Почіль Т.С.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
26	Презлята І.П.	-	
27	Прокопій М.М.	Вчительська компетентність у сфері інклюзії	На урок
28	Родчин У.М.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Інклюзивна освіта	EdEra ОІППО
29	Смицнюк М.Г.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
30	Сташенко Х.В.	Участь батьків в організації інклюзивного навчання Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
31	Тижбір Н.З.	Інклюзивна освіта	ОІППО
32	Ходоровська Н.Б.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Інклюзивна освіта: рівні умови для всіх Інклюзивна освіта	EdEra На урок ОІППО
33	Янків Н.Я.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra

№	ПІБ вчителя початкової школи		
	Паланиця М.Я.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
	Гриньків Я.Я.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
	П'яста С.Ю.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra

	Родчин У.М.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Інклюзивна освіта	EdEra ОІППО
	Гулага М.Б.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами	EdEra
	Катамай О.Б.	Інклюзивна освіта	ОІППО
	Берега Т.Д.	-	
	Тимків М.І.	Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами Участь батьків в організації інклюзивного навчання	EdEra EdEra

Рішення щодо покращення організації інклюзивної освіти :

1. Написати звернення до засновника ЗЗСО про виділення цільових коштів для облаштування ресурсної кімнати, пандусів , ліфта.
2. Привести портфолію дітей з ООП та журнали обліку КРЗ до єдиного зразка.
3. Вивчити і узагальнити досвід роботи вчителів, які працюють з дітьми з ООП.
4. Зробити маркування на сходах.

Додаток 8
до наказу
від 14.06.2021р. №89

**Дотримання здобувачами освіти правил поведінки
Формування навичок здорового способу життя
та екологічнодоцільної поведінки.**

Щодо використання у навчально-пізнавальній діяльності обладнання та засобів навчання, то всі педагоги ліцею використовують їх на своїх уроках.

1.3.2.2

Екологічне виховання учнів Ямницького ліцею простежується від загальної концепції закладу до локальних заходів. У 2020 році було реалізовано проект «Екологічна стежка», яка має протяжність 1300 км і налічує 10 станцій: «Ямницький ліцей», Дуб «Єднання поколінь», «Шкільна капличка», «Шевченківський дуб», «Еко-куточок» (використання компостера для переробки опалого листя та рослинних рештків з подальшим утворенням природного гумусу для підживлення дерев у дендропарку та формування екогрядок), «Дендропарк», «Дуб І.Франка», «Поляна казок», «Липа Лесі українки», «пам'ятник борцям за волю України». З 2021 року у Ямницькому ліцеї з'явилася нова традиція, яка є продовженням даного проекту: випускники 11 класу садять нове дерево збагачуючи дендропарк новими культурами.

Щорічно у плані роботи ліцею планується багато заходів приурочених ціннісному ставленню до природи.

У 2020-2021 н.р були такі:

- Залучення учнів до практичної природоохоронної діяльності, догляду за зеленими насадженнями в класах та на території ліцею;
- Участь у Всеукраїнському конкурсі «Мій рідний край – моя земля»;
- Налагодити екологічне інформування: випуск стінівок, альбомів...
- Акція «Я – господар школи!»
- Участь в акціях «Первоцвіти України», «Чистий берег – жива вода», «Птах року», «Дерево»;
- Фотоконкурс «Моя Ямниця»;
- Акція «Жовте листя»;
- Екологічна операція «Установи годівничку»;
- Відзначення Дня довкілля; Дня Землі;

На виконання листа департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської ОДА від 18.02.2021 року № 178/01-14/02.3 «Про проведення обласної екологічної акції «Збережемо первоцвіти» у Ямницькому ліцеї впродовж березня-квітня

2021 року було проведено ряд заходів з метою формування в учнівської молоді екологічного світогляду, популяризації дбайливого ставлення до природи та запобігання знищенню первоцвітів.

Учнівська ліга разом із педагогом-організатором Деркач Н.Д. підготували інформаційне відео «Збережемо первоцвіти», в якому ознайомили учнів Ямницького ліцею із видами ранньоквітучих рослин та закликали в жодному разі не зривати первоцвітів.

Учні 2-А класу відзняли надзвичайно цікавий відеосюжет з актуальною назвою «Квітка у вазі – це полонянка!». Разом із класним керівником Родчин У.М. учні з'ясували, чому не можна зривати первоцвіти, познайомилися з видами ранньоквітучих рослин рідної місцевості, дізналися про методи збереження перших весняних квітів та висадили ранньоквітучі рослини на території ліцею. А учні 10 та 11 класів під керівництвом заступника директора з виховної роботи Мельник Л.І. з метою вирощування та догляду за ранньовесняними рослинами розсадили підсніжники на клумбах ліцею.

Гриньків Я.Я. класний керівник 1-Б класу провела з учнями конкурс малюнків «Первоцвіти просять захисту». Учні познайомилися з першими весняними квітами, а якскраві малюнки первоцвітів відобразили весняний настрій юних художників.

Учні 7-Б класу (класний керівник Курилів М.Ю.) та учні 8-Б класу (класний керівник Гергелевич М.Д.) також долучились до акції зробивши відеоролики «Первоцвіти – провісники весни» та «Збережемо первоцвіти нашого краю!», в яких вони донесли цікаву та змістовну інформацію про весняні квіти, необхідність їх охорони. Ліцеїсти закликали не знищити первоцвіти, берегти та милуватися ними.

В рамках акції «Збережемо первоцвіти» в дошкільних групах «Веселка» та «Дзвіночок» на заняттях з ознайомлення з довкіллям вихователі розповіли про красу та значення первоцвітів; про необхідність збереження рослин, які занесені до «Червоної Книги України». А на заняттях зображувальної діяльності «Усе живе навколо тебе любі і бережи», які відбулись дистанційно, діти власноруч виготовили аплікації весняних квітів.

Класні керівники систематично проводять бесіди, виховні години та позакласні заходи на такі теми:

№	Клас	Дата	Тема	Кл.керівник
1.	9	02.02	Школа наш дім – ми господарі в ній	Берега М.Т.
		13.04	За життя – без сміття	
2.	8-Б	23.04	Збережемо планету для майбутніх поколінь до Дня Землі	Гергелевич М.Д.
3.	5-Б	06.10	Не спалюй суху траву. Бесіда про екологічну культуру	Пачків О.В.
		25.02	Народні прикмети про весну	
		08.04	Бережи довкілля – дбай про Землю!	
4.	5-А	15.04	Ми вже ЕКО. А Ви?	Когуч М.В.
5.	7-А	24.11	Екологічна ситуація в Україні та її вплив на здоров'я людей	Ходоровська Н.Б.
		20.04	Ми за чисте довкілля.	
6.	7-Б	22.10	Збережемо нашу матінку природу	Курилів М.Ю.
		29.03	Збережемо первоцвіти	
		12.04	Всесвітній день Землі. Земля наш дім	
7.	6-А	29.03		Крута О.М.
		26.04		
8.	10	17.03	Глобальні екологічні проблеми	Кавка Н.Н.
9.	6-Б	07.10	Збереження природи – наш основний обов'язок	Перчик Н.Я.

		17.03	Наші пернаті друзі	
		31.03	Екологія Землі XXI століття	
		21.04	Давайте, друзі, разом природу берегти	
10	8-А			

Рішення щодо покращення формування навичок здорового способу життя та екологічно-доцільної поведінки:

1. На найближчій нараді при директорові провести з вчителями роз'яснювальну роботу про необхідність виховання екологічної компетентності на кожному уроці.
2. Під час роботи комісії з напрацювання освітньої програми на 2021-2022 н.р розглянути можливість введення курсу за вибором «Уроки для сталого розвитку» в рамках Концепції сталого розвитку ООН
3. Педагогу-організатору розробити перспективний план заходів спрямованих на екологічне виховання учнівства на 2021-2024рр.

Додаток 4
до наказу
від 14.06.2021р. №89

Організація медичного обслуговування та формування гігієнічних навичок та засад здорового способу життя

Відповідно до плану роботи відділу освіти Ямницької сільської ради на 2021 рік, наказу відділу освіти від 23.02.2021 р. № 32 «Про підготовку до проведення колегії відділу освіти», у період з 01 по 15 березня 2021 року було здійснено моніторинг стану медичного обслуговування у закладах освіти Ямницької сільської ради.

Медичне обслуговування в закладах освіти, в тому числі у Ямницькому ліцеї, здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення медичного обслуговування учнів закладів загальної середньої освіти» від 20.01.2021 року №31, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства». Медико-педагогічний контроль за станом фізичного виховання учнів, вихованців здійснюється відповідно до спільного наказу Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти і науки України від 20.07.2009 р. № 518/674 «Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладах», інструктивно-методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України

«Організація медико-педагогічного контролю на заняттях з фізкультури в закладах дошкільної освіти» від 12.12.2019 року №1/9-765.

Медичне обслуговування здійснюється у ліцеї здійснюється медичною сестрою, яка має спеціальну медичну освіту за фахом «сестринська справа». У ліцеї є обладнано медичний кабінет та ізолятор у дошкільному підрозділі з відповідним інвентарем. Щороку мед кабінет поповнюється необхідною кількістю медикаментів та спеціального медичного обладнання за кошти ОМС.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення медичного обслуговування учнів закладів загальної середньої освіти» медична сестра відповідає за:

- організацію проведення профілактичних щеплень згідно з їх календарем після лікарського огляду;
- моніторинг стану здоров'я учнів, вихованців;
- здійснення профілактичних та оздоровчих заходів у закладах освіти;
- надання медичної допомоги учням, які перебувають у невідкладному стані, у закладах освіти.

Обов'язкові медичні профілактичні огляди учнів проводяться щороку медичними працівниками у закладах охорони здоров'я за місцем медичного обслуговування дітей у присутності їх батьків або інших законних представників. Під час обстеження учнів фахівці роблять висновок про стан їх здоров'я, який оформляють згідно з формою первинної облікової документації, встановленою МОЗ, визначають групу для занять фізичною культурою, надають рекомендації щодо додаткових обстежень, лікування (за наявності показань).

Медсестра веде журнал профілактичних медичних оглядів та роблять звірку з медичним закладом щодо вакцинації учнів та вихованців. Встановлено, що на час перевірки довідки за формою № 086-1/о «Довідка учня загальноосвітнього навчального закладу про результати обов'язкового медичного профілактичного огляду», проведення медоглядів та про кількість вакцинованих наявні, але не в повному обсязі.

Заклад освіти	Загальна кількість учнів	Наявні листки здоров'я 086-1/о на 2020-2021 н.р.	%	Кількість вакцинованих відповідно до	%

				календаря щеплень	
Ямницький ліцей	361	33	9	117	33

Медична сестра відповідно до своїх посадових обов'язків проводять антропометрію, термометрію, оцінку загального стану розвитку учнів 1 раз на семестр.

Періодичні огляди дітей на педикульоз проводяться відповідно до вимог, установлених МОЗ з відповідними записами в журналах 1 раз в 7-10 днів та на виявлення інфекційної хвороби, з інформуванням батьків або інших законних представників, а також здійснюються спостереження за учнями, які були в контакті з інфекційним хворим з подальшою ізоляцією.

У ліцеї проводяться профілактичні та оздоровчі заходи під час навчання, надається перша медична допомога учням, здійснюється (у разі потреби) виклик бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги та невідкладне інформування про це батьків.

Медична сестра також здійснює медико-педагогічний контроль на уроках фізичної культури – один раз на місяць у кожному класі. Під час спостереження за уроком вона заповнює карту медико-педагогічного контролю та фізіологічну криву оцінки реакції учня на фізичне навантаження. Результати такого контролю обговорюються на оперативних нарадах, педагогічних радах, на нарадах при директору, батьківських зборах, наказах. У дошкільному підрозділі здійснюється медико-педагогічний контроль за станом здоров'я дошкільнят, про що є написано накази на початку і в кінці навчального року.

Періодичні огляди на педикульоз у ліцеї здійснюються медичним працівником відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 28 березня 1994 року [№ 38](#) «Про організацію та проведення заходів по боротьбі з педикульозом». Всі учні обов'язково оглядаються після канікул та у подальшому - вибірково, за епідемічними показаннями. Медичні працівники беруть участь в організації харчування учнів закладів освіти, однак є зауваження щодо недостатнього контролю за якістю приготування страв, веденням документації з питань харчування дітей. Щотижневе меню наявне, але не завірене підписом медичної сестри.

У ліцеї здійснюється інформування учасників освітнього процесу з питань вакцинації, профілактики захворювань, протидії поширенню серед учнів шкідливих звичок.

Питання медичних оглядів здобувачів щорічно піднімається на педагогічних радах (здебільшого у серпні).

Однак, в ході вивчення питання щодо медичного обслуговування відділом освіти Ямницької сільської ради було виявлено такі недоліки:

у всіх закладах освіти, окрім Павлівського ліцею медичними працівниками не доводиться узагальнена інформація за результатами щорічних обов'язкових профілактичних оглядів щодо загального стану здоров'я учнів, вихованців до відома педагогічних працівників та керівників закладів освіти;

питання медичного обслуговування та здоров'я учнів, вихованців практично не розглядаються (окрім наказів про проходження учнями планових профілактичних оглядів);

у більшості закладів не ведеться контроль за дотриманням санітарного режиму навчальних приміщень, дотриманням температурного режиму, провітрювання, освітлення, вологого прибирання поточної дезінфекції та санітарних і протиепідемічних заходів з боку медпрацівників з фіксацією у спеціальних журналах;

медико-педагогічний контроль за фізичним вихованням учнів ведеться на низькому рівні; медичні працівники відвідують дуже мало занять з фізичної культури;

недостатньо проводиться просвітницька та консультаційна робота щодо здорового способу життя, виховання здорової дитини з учасниками освітнього процесу у більшості закладів;

на низькому рівні ведеться робота щодо вакцинації дітей дошкільного та шкільного віку відповідно до Календаря щеплень.

Організація харчування у Ямницькому ліцеї

Засновник (засновники), керівник закладу освіти та суб'єкти господарської діяльності, які надають послуги з харчування несуть відповідальність за забезпечення учнів безпечною, якісною, повноцінною та корисною їжею відповідно до норм харчування у навчальних та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2004 року [№ 1591](#), [Порядку організації харчування дітей у навчальних та оздоровчих закладах](#), затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2005 року № 242/329, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 15 червня 2005 року за № 661/10941.

Їдальню Ямницького ліцею орендує приватний підприємець, що надає послуги приготування їжі та постачання продуктів харчування.

На початку навчального року керівник видає наказ про організацію харчування у ліцеї. В наказі призначено відповідальну особу за організацію харчування (заступник директора з виховної роботи), окреслено її обов'язки; прописано обов'язки медичної сестри, кухаря (який є працівником ФОП); затверджено склад бракеражної комісії та її повноваження; прописано функції класних керівників та соціального педагога в плані організації харчування; затверджено графік чергування вчителів у їдальні.

Керівник закладу та його заступник, який визначені наказом керівника закладу освіти відповідальними за організацію харчування в ліцеї; медичний працівник здійснюють щоденний контроль за якістю продуктів, що надходять до закладу освіти, умовами їх зберігання, дотриманням термінів реалізації і технології виготовлення страв, дотриманням санітарно-протиепідемічного режиму в їдальні (харчоблоці), буфеті, фактичним виконанням меню за меню-розкладом, що містять кількісні дані про рецептуру страв.

Медична сестра з метою контролю за організацією харчування веде такі документи: Книга контролю за роботою їдальні, Журнал здоров'я працівників харчоблоку, Журнал контролю температурного режиму в холодильних установках харчоблоку, Журнал бракеражу готової

продукції, Журнал бракеражу сирій продукції та прийому продуктів харчування.

Приміщення харчоблоку, технологічного обладнання та його розміщення відповідають вимогам санітарного законодавства та законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів.

Для дотримання правил особистої гігієни учнями в приміщенні їдальні, буфету або перед ним встановлено умивальники із розрахунку один на 40 місць. Поряд з умивальниками встановлюються диспенсери з рідким милом та електрорушника, використовуються паперові рушники.

Відстань між обідніми столами і роздачею чи вікном (дверима) для прийому брудного посуду є не меншою за 2 м; між рядами обідніх столів 1м; між обідніми столами і стіною 40 см.

Обідні столи щодня миються гарячою водою з кальцинованою содою та милом або іншими миючими засобами, дозволеними до використання відповідно до законодавства, а після кожного прийому їжі протирають вологими серветками.

Для харчування не використовується поцерблений фарфоровий, емальований, алюмінієвий столовий посуд і пластмасовий столовий посуд багаторазового використання.

Прибирання приміщень проводиться при відчинених фрамугах (вікнах).

Працівники їдальні (харчоблоку) забезпечені санітарним і спеціальним одягом та необхідними умовами для дотримання правил особистої гігієни (халати, фартухи з тканини для отримання та видачі їжі, хустки, ковпаки, фартух з полімерних матеріалів для миття посуду, до спеціального - халати темного кольору, гумові рукавички, гумове взуття).

Спеціальний одяг для прибирання приміщень і санітарних вузлів маркований, використовується за призначенням і зберігається окремо, так само, як інвентар та засоби для прибирання.

Роботи, пов'язані з організацією харчування учнів, у тому числі сервірування обідніх столів, отримання та порціювання готових страв, прибирання обідніх столів, миття посуду тощо, проводяться працівниками їдальні (харчоблоку) в санітарному одязі.

До роботи в їдальні (харчоблоці) не допускаються особи з ознаками інфекційних захворювань, гнійничковими ураженнями шкіри та/або з будь-якими іншими гострими проявами порушення стану здоров'я. Усі працівники їдальні (харчоблоку), буфету, незалежно від підпорядкованості, повинні проходити попередній та періодичні медичні огляди відповідно до Правил проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 23 липня 2002 року № 280, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2002 року за № 639/6927 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 21 лютого 2013 року № 150).

У приміщенні їдальні організована буфетна торгівля з набором дозволених продуктів. Перелік продуктів погоджений Держспоживслужбою, затверджений директором ліцею; ціни встановлено приватним підприємцем, що надає послуги харчування.

Додаток 2
до наказу від 14.06.2021р. №89

Стан охорона праці, безпеки життєдіяльності у ліцеї

Додаток 1
до наказу
від 14.06.2021р. №89

ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ
Безпечність і комфортність приміщення і
території ліцею

Опис освітнього середовища, а також структурного підрозділу дошкільної освіти Ямницького ліцею здійснено відповідно до вимог безпеки (правила і норми), визначених у Санітарному регламенті, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України 25 вересня 2020 року № 2205, зареєстрованого у Мінюсті 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394 , який вступив у дію 01 січня 2021 року.

У ліцеї використовуються матеріали, обладнання, устаткування, засоби, інвентар, витратні матеріали тощо, що відповідають вимогам [Закону України](#) «Про загальну безпечність нехарчової продукції», відповідних технічних регламентів та санітарного законодавства.

Серед здобувачів освіти даної території обслуговування немає таких, які проживають на відстані від закладу освіти понад 2 км, і потребують підвезення у порядку, визначеному засновником закладу освіти відповідно до законодавства.

Засновник Ямницького ліцею забезпечує своєчасне проведення ремонтних робіт на території закладу освіти, приміщень та електро-, тепло-, каналізаційних та водопостачальних мереж закладу освіти; заходів з дезінфекції, дезінсекції, дератизації, вивезення снігу, побутових відходів, у тому числі люмінесцентних ламп, знятих з обліку обладнання та меблів, належне утримання території, у тому числі коронування дерев, очищення їх від пошкоджень, омели, видалення сухостійних дерев і чагарників і рослин, зазначених у [пункті 3](#) розділу II Санітарного регламенту.

Усі працівники ліцею, в тому числі працівники їдальні (харчоблоку), проходять обов'язкові профілактичні медичні огляди відповідно до законодавства, результати проходження яких вносяться до особистих медичних книжок ([форма первинної облікової документації № 1-ОМК](#) «Особиста медична книжка», затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я

України від 21 лютого 2013 року № 150, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 23 квітня 2013 року за № 662/23194).

Особисті медичні книжки зберігаються у медичної сестри.

Керівник закладу освіти контролює наявність проходження попереднього та своєчасне проходження періодичних медичних оглядів працівниками закладу освіти у терміни, що передбачені законодавством України.

Працівники, у тому числі працівники їдальні (харчоблоку), які своєчасно не пройшли обов'язковий медичний огляд, а також ті, що не ознайомлені з цим Санітарним регламентом, до роботи не допускаються.

Засновник та директор закладу освіти є відповідальними за дотримання вимог Санітарного регламенту.

Щоденний контроль за дотримання регламенту здійснюють директор ліцею та медична сестра (за його відсутності - особа (особи), яка визначена наказом керівника закладу освіти).

Облаштування території Ямницького ліцею

Вимоги до функціональних зон на ділянках закладу освіти відповідають наведеним у ДБН В.2.2-3:2018 «Будинки і споруди. Заклади освіти», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25 квітня 2018 року № 106 (далі - ДБН В.2.2-3:2018).

Спортивні майданчики у дошкільному підрозділі мають спеціалізоване тверде покриття. Для проведення уроків фізичної культури використовується стадіон та майданчик зі штучним покриттям, що є власністю громади і розташовані поруч з територією ліцею.

Вчителям заборонено проводити заняття на зволожених майданчиках та за несприятливих погодніх умов на вулиці.

Майданчики для вихованців дошкільного підрозділу обладнані альтанками, ігровим та фізкультурно-спортивним обладнанням, що відповідає віковим особливостям дітей. Пісочниці у дошкільних групах заповнюються чистим, без домішок, піском, який періодично змінюється (двічі на семестр), ошпарюється кип'ятком. Ремонт дерев'яних споруд дитячого майданчика заплановано влітку 2021 року з капітальних видатків сільської ради.

Стационарне фізкультурно-спортивне та ігрове обладнання надійно прикріплено до основи і безпечне для здоров'я та життя користувачів, і його використання повинно відбуватися з дотриманням вимог безпеки життєдіяльності.

На території ліцею немає колючих дерев, кущів, рослин з отруйними властивостями відповідно до Переліку рослин, наведених у [додатку 1](#) до Санітарного регламенту, а також гриби.

Територія закладу огорожена зі всіх сторін. Є окремі два в'їзди та ще два входи на територію ліцею.

Санітарне очищення території закладу освіти здійснюється відповідно до вимог [Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць](#), затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 2011 року № 145, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 05 квітня 2011 року за № 457/19195.

Для господарських потреб (стоянка автотранспорту, зберігання меблів, обладнання, макулатури, металобрухту, будівельних матеріалів тощо) використовується виключно господарська зона.

На території ліцею здійснено благоустрій. Систематично проводиться своєчасне очищення від сухого листя й трави, косіння трави, обрізання гілок дерев та кущів, що затіняють вікна навчальних приміщень, очищення пішохідних доріжок, заїздів, майданчиків, дахів будівель від снігу та криги. Усі вище перелічені роботи здійснюються за поданням директора засновником.

Конструкції покрівель забезпечені зливостоком. На даху вмонтовані снігозбирачі.

З метою попередження зсуву снігу або падіння бурульок, за відсутності дітей, інших учасників освітнього процесу та відвідувачів, з даху будівлі збиваються бурульки, дотримуючись при цьому правил техніки безпеки. У разі неможливості термінової ліквідації загрози небезпечні місця огорожуються та вживаються заходи щодо недопущення до них дітей, а також інших осіб (крім тих, що ліквідуватимуть відповідні загрози). На допомогу по очищенню даху від бурульок залучаються працівники і техніка КПП «Ямниця», за сприяння засновника.

На території ліцею не допускається накопичення снігу та криги на пішохідних доріжках, заїздах, майданчиках.

Реалізація вимог до будівель та приміщень

Будівля закладу освіти забезпечує оптимальні умови для організації освітнього процесу. Кількість учнів закладу освіти не перевищує його проектну місткість (720 учнів).

Ганки (6 входів) будівлі ліцею має безпечне неслизьке покриття з рельєфним маркуванням, огороження і зручні поручні вздовж сходів та забезпечує умови доступності будівлі.

Для очищення взуття від бруду перед входом у будівлю ліцею встановлено скребачки, решітки, які очищаються по мірі забруднення, не рідше одного разу на день.

Стіни та стеля усіх приміщень ліцею без щілин, тріщин, деформацій, ознак ураження грибком.

Колір поверхні стелі, стін, меблів навчальних приміщень, фізкультурно-спортивних та інших приміщень, які використовуються в освітньому процесі, пофарбовано у неяскраві кольори, проте допускається наявність яскравих елементів.

Усі матеріали, що використовуються для оздоблення приміщень закладу освіти, його структурних підрозділів, є безпечними для здоров'я дітей.

Підлога санітарних вузлів та умивальних кімнат вистелена неслизькою керамічною шліфованою плиткою.

Підлога усіх приміщень вологостійка та не слизька, не має щілин, дефектів, механічних пошкоджень.

У ліцеї виокремлено: контрастними лініями - пішохідні зони в приміщенні; контрастними обмежувальними смугами по краю першої та останньої сходинки, контрастним кольором - ділянки поручня, які відповідають першій та останній сходинці маршу; рельєфним покриттям (ворсистим, гумовим тощо) на підлозі - зони підвищеної небезпеки (в їдальнях (харчоблоках), майстернях, лабораторіях).

У просторі перед сходами передбачено попереджувальне маркування.

У ліцеї не допускається проведення будь-яких видів ремонтних робіт у присутності учнів. Термін проведення ремонтних робіт встановлюється із урахуванням часу на видалення остаточної кількості токсичних речовин, що входять до складу будівельних та (або)

оздоблювальних матеріалів. Тобто ремонтні роботи проводяться у літній канікулярний період.

У ліцеї є дротове та бездротове підключення до мережі **Інтернет**. У всіх класних кімнатах, крім майстерні і спортзалу є дротове підключення, а у вестибюлі, їдальні, кабінеті №105 – без провідникове підключення. При використанні бездротового підключення до мережі Інтернет, Wi-Fi роутери розміщені на висоті не менше 2 метрів від підлоги з можливістю їх виключення у позанавчальний час.

Електромагнітне випромінювання в усіх приміщеннях не перевищує гранично допустимі рівні відповідно до Державних санітарних норм і правил захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 1996 року № 239, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 29 серпня 1996 року за № 488/1513.

Вимоги до облаштування приміщень ліцею наведені у ДБН В.2.2-3:2018. І дотримані наступним чином.

Навчальні приміщення

Обладнання, устаткування, технічні засоби навчання (далі - ТЗН), навчально-методичні матеріали, які використовуються в освітньому процесі, що є в ліцеї безпечні для здоров'я дітей, оскільки придбані з врахуванням норм сертифікації товарів.

Залежно від призначення навчальних приміщень використовуються різні види навчальних меблів: робочі столи учнів (двомісні та одномісні) та стільці зі спинками різних ростових груп, робочі столи учнів регульовані (одномісні та двомісні), стільці зі спинками регульовані, столи лабораторні, дошки, відкриті та закриті шафи, стелажі, вітрини тощо. Перевага надається робочим столам учнів та стільцям, що запобігають порушенню постави в учнів, забезпечують мобільні робочі місця та легко трансформуються для роботи у групах. У кожному навчальному приміщенні початкової школи передбачено зміну промаркованих меблів, відповідно до Санітарного регламенту.

Навчальні меблі у ліцеї без гострих кутів, сколів тощо. Пошкоджені та зношені меблі підлягають своєчасній заміні. Поверхня навчальних меблів є стійкою до дії мийних та дезінфекційних засобів.

Розміщення робочих столів учнів у навчальних приміщеннях є таким, яке забезпечуватиме лівостороннє природне освітлення робочих

місць. Допускається кругове або інше розміщення робочих столів учнів за умови забезпечення достатнього рівня освітленості робочих місць учнів.

У разі розміщення робочих столів учнів рядами розміщуються меблі у класній кімнаті прямокутної конфігурації з дотриманням таких відстаней:

між зовнішньою стіною і першим рядом робочих столів учнів 0,6-0,7 м (в будівлях із цегли допускаються 0,5 м);

між рядами двомісних робочих столів учнів) - не менше 0,6 м;

між III рядом робочих столів учнів і внутрішньою стіною або шафами, які стоять біля стіни, не менше 0,7 м;

між переднім робочим столом учнів і демонстраційним столом не менше 0,8 м;

від передньої стіни з класною дошкою до передніх робочих столів учнів не менше 2,4-2,6 м;

від задніх робочих столів учнів до задньої стіни не менше 0,65 м (якщо задня стіна зовнішня - не менше 1,0 м);

від задніх робочих столів учнів до шаф, які стоять вздовж заднього краю стіни - не менше 0,8 м;

між столом педагогічного працівника і переднім робочим столом учнів - не менше 0,5 м;

найбільша відстань останнього місця від класної дошки - 9 м;

висота нижнього краю дошки над підлогою для учнів першого класу 0,7-0,8 м, 2-4 класів - 0,75-0,8 м, 5-11(12) класів - 0,8-0,9 м.

Для профілактики порушень постави не менше 2-х разів на рік учнів класні керівники пересаджують на інші ряди, не порушуючи відповідності групи меблів їх зросту та з урахуванням гостроти зору і слуху.

Учні з патологією органу зору (корегованою та/або некорегованою) сидять зазвичай за першими робочими столами учнів в першому ряду (від світлонесучої стіни). Школярі з пониженням слухом розміщуються за першими і другими робочими столами учнів крайніх рядів. Учні, які часто хворіють простудними захворюваннями, ревматизмом, ангінами, розміщуються у третьому ряду (біля внутрішньої стіни).

Місця для учнів із особливими освітніми потребами обладнуються відповідно до потреб дитини.

Класні (аудиторні) дошки (з використанням крейди) є матовими та виготовлені з матеріалів, що мають високу адгезію з матеріалами, які використовуються для письма, добре очищатися вологою губкою, бути зносостійкими, мати лотки для затримання крейдяного пилу, зберігання крейди, тримача для креслярського приладдя.

Колір маркера для маркерної дошки є контрастним.

При використанні інтерактивної дошки і проекційного екрану забезпечується її рівномірне освітлення та відсутність світлових плям підвищеної яскравості.

На жаль, три навчальні приміщення для учнів 1-4 класів не розміщуються окремо від навчальних приміщень учнів 5-11(12) класів.

На даний час у кабінетах (лабораторіях) хімії, біології немає спеціальних лабораторних столів, а у кабінеті фізики не підведено електропостачання до парт.

Лаборантська кабінету хімії і біології обладнані вентиляційною системою. Хімічні реактиви зберігатися у сейфі, а спеціальне допоміжне обладнання у шафі, яка замикається на ключ. Варто поновити хімічні реактиви для проведення лабораторних дослідів.

Навчальна комбінована майстерня ізольована від інших навчальних приміщень, має поблизу розташований вихід на подвір'я ліцею, розміщується на першому поверсі.

Майстерня розміщується в одній кімнаті (комбінована майстерня, що складається з двох суміжних приміщень).

Приміщення навчальної майстерні розраховані на 12 робочих місць (мало б бути 13-15), оснащені відповідним обладнанням, необхідним для використання технологій, передбачених навчальними програмами з трудового навчання, проте більшість якого є застарілим.

При роботі у майстерні слід дотримуватись наступних норм:

Максимальна маса вантажу для підняття школярами: 11-12 років до 4 кг, 13-14 років - до 5 кг, 15 років: хлопчики - 12 кг, дівчатка - 6,0 кг, 16 років відповідно 14 і 7 кг, 17 років - 16,0 і 8,0 кг.

Навчальні приміщення, призначені для роботи з персональними комп'ютерами мають природне та штучне освітлення. Штучне

освітлення у приміщеннях здійснюється системою загального освітлення. Норми освітленості на робочих місцях відповідають вимогам: на екрані - не менш 200 лк; на клавіатурі, робочому столі учня - не менш 400 лк. Не перевищується рівень освітленості на робочому місці та на екрані ПК більше 600 лк.

Поверхня підлоги має дерев'яне антистатичне покриття та зручна для вологого прибирання.

Для виконання практичної частини навчального заняття обладнане кожне робоче місце учня персональним комп'ютером форм-фактора десктоп у такому складі: монітор, системний блок, відокремлена клавіатура, відокремлений маніпулятор типу «миша», стіл, стілець (крісло). Використовуються монітори (екранів) з діагоналлю 38,1 см (15 дюймів).

(Вимоги до комп'ютерного обладнання, яким комплектуються навчальні приміщення, призначені для роботи з персональними комп'ютерами визначені у [Типовому переліку комп'ютерного обладнання для закладів дошкільної, загальної середньої та професійної \(професійно-технічної\) освіти](#), затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2017 року № 1440, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 15 січня 2018 року за № 55/31507).

Допускається співвідношення сторін відеомонітора (екрана) 3 : 4 та використання сучасних моделей відеомоніторів (екранів) (рідкокристалічний, плазмовий тощо). Відеомонітор (екран) знаходиться на відстані 1,5 діагоналі екрану від очей учня таким чином, щоб його верхня половина знаходилась на рівні очей учня. Ширина і глибина робочої поверхні робочого столу учня забезпечує виконання учнем операцій в межах зони досяжності - шириною та глибиною не менше 0,50 м.

Для учнів початкової школи використовуються портативні персональні комп'ютери (ноутбуків) з діагоналлю відеомоніторів (екранів) не менше 35,56 см (14 дюймів) та використовується відокремленого маніпулятору типу «миша» (учнями 1-11(12) класів), а також обов'язково здійснюється чергування практичної та теоретичної частин навчального заняття.

Для проведення лабораторних та практичних робіт (дослідження фізичних, хімічних, біологічних явищ та явищ в географічній оболонці), проєктної діяльності, навчальних занять з робототехніки, військово-польових зборів допускається використання учнями 7-11(12)

класів персонального комп'ютера форм-фактора планшетний ПК з діагоналлю екранів не менше 25,4 см (10 дюймів).

Протягом навчального заняття, після роботи з комп'ютерною технікою вчителями проводяться комплекси вправ для профілактики зорової та статичної втоми. Комплекси вправ з рухової активності та комплекс вправ гімнастики для очей наведені у [додатку 3](#) Санітарного регламенту.

Провідники, через які подається електричний струм в комп'ютерній техніці, надійно ізолювані і механічно захищені з метою запобігання ураження електричним струмом учасників освітнього процесу.

Не дозволяється одночасна робота за одним комп'ютером двох і більше учнів незалежно від їх віку.

У освітньому процесі враховуються медичні протипоказаннями до занять учнів з персональною комп'ютерною технікою є: аномалія рефракції, некорегована міопія або гіперметропія, некорегована косоокість, епілепсія.

Використання друкувальних та (або) копіювальних пристроїв у навчальних приміщеннях здійснюється при відсутності учнів та по завершенню навчальних занять. Після використання таких пристроїв приміщення в обов'язковому порядку провітрюється.

У спортивній залі площею допускається навчальне заняття не більше, ніж 2 класам одночасно. Займатися на спортивних майданчиках, у спортивній залі дозволяється тільки у спортивному одязі та взутті. Розміщена наочна інформація щодо дотримання в спортивній залі правил техніки безпеки та про режим його прибирання і провітрювання.

Підлога спортивного залу на 2 поверсі є без дефектів та не слизька. Спортивна зала на першому поверсі потребує капітального ремонту.

Приміщення допоміжного та підсобного призначення

Для зберігання прибирального інвентарю та приготування дезінфекційних розчинів в ліцеї передбачено окремі приміщення, недоступні для учнів і сторонніх відвідувачів. Приміщення не обладнані ефективною системою вентиляції. Інвентар увесь промаркований. Для прибирання санітарних вузлів виділяється окремий інвентар та засоби прибирання, які зберігаються окремо.

Санітарні вузли

У ліцеї є обладнані внутрішні санітарні вузли на всіх трьох поверхах й у роздягальнях спортзалу з підведенням до умивальників холодної та гарячої проточної води з облаштуванням електрорушників та рідкого мила. У 2021 році заплановано капітальний ремонт санвузлів на I і II поверхах.

В туалетних кабінах на відстані 0,1 м від підлоги встановлено непрозорі двері висотою не менше 1,5 м із замком, що замикається з середини. Кабіни відгороджені одна від іншої непрозорими стінками висотою 1,75 м на відстані 0,1 м від підлоги.

Санітарні вузли оснащуються диспенсерами з туалетним папером.

Санітарні вузли у дошкільному підрозділі обладнані відповідно до санітарних вимог до вікової категорії 5-6 років.

У санітарних вузлах для учнів (окремих для хлопчиків і дівчаток), які розміщуються на кожному поверсі закладу освіти, не передбачено спеціально обладнану кабінку для використання її особами з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних.

В закладі освіти слід передбачено санітарні вузли для педагогічних працівників та інших (крім учнів) учасників освітнього процесу.

Санітарні вузли прибираються після кожної перерви і щоденно в кінці робочого дня з використанням дезінфекційних засобів, які зареєстровані відповідно до вимог [Порядку державної реєстрації \(перереєстрації\) дезінфекційних засобів](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 липня 2006 року № 908.

Система забезпечення життєдіяльності

Водопостачання, водовідведення та опалення

У Ямницькому ліцеї опалювання приміщень здійснює приватна твердопаливна котельня (договір укладено з відділом освіти Ямницької сільської ради), яка забезпечує оптимальні показники мікроклімату.

Вода зі свердловини, що постачається у ліцей, повинна відповідати вимогам [Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» \(ДСанПіН 2.2.4-171-10\)](#), затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 травня 2010 року № 400, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 01 липня 2010 року за № 452/17747 (далі - ДСанПіН 2.2.4-171-10). Ці вимоги щонайменші двічі на рік перевіряються Держсподивслужбою. Перед

подачею води до споживачів встановлено бактерицидну лампу для знезараження води.

Ліцей під'єднаний до міської каналізаційної мережі.

Холодною і гарячою проточною водою забезпечені приміщення їдальні (харчоблоку), буфету в дошкільному підрозділі, душових при спортивній залі (роздягальні), медичного кабінету, навчальних кабінетів з вивчення хімії, фізики, біології, лабораторій, з установленням кранів-змішувачів.

Кожна дитина за потреби отримає кип'ячену або фасовану воду в індивідуальному посуді.

Фасована негазована вода промислового виробництва, а також вода з установок із дозованим розливом негазованої фасованої питної води відповідає вимогам [ДСанПіН 2.2.4-171-10](#), що підтверджується виробником.

Повітряно-тепловий режим

Чистота повітря в приміщеннях ліцею забезпечується:

відповідністю кількості учнів до нормативної наповнюваності відповідно до вимог [статті 12](#) Закону України «Про повну загальну середню освіту»;

регулярністю вологого прибирання приміщень з використанням мийних засобів та дезінфекційних засобів, які зареєстровані відповідно до вимог [Порядку державної реєстрації \(перереєстрації\) дезінфекційних засобів](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 липня 2006 року № 908;

використанням всіх видів провітрювання (наскрізне, кутове, одnobічне);

чистотою та справністю систем вентиляції.

Навчальні приміщення провітрюють на перервах за відсутності дітей в приміщеннях. Тривалість провітрювання визначається погодними умовами за наведеною таблицею:

Температура повітря вулиці в градусах Цельсія	Тривалість провітрювання приміщень (хв.)	
	на малих перервах	на великих перервах та між змінами
від +10 до +6	4-10	25-30
від +5 до 0	3-7	20-30
від 0 до -5	2-5	15-25

від -5 до -10	1-3	10-15
нижче -10	1-1,5	5-10

Рекреації провітрюються під час навчальних занять. До початку занять і після їх закінчення здійснюється наскрізне провітрювання навчальних приміщень.

У теплу пору року при можливості проводяться заняття з прочиненими вікнами в режимі провітрювання.

У приміщеннях закладу освіти відносна вологість повітря становить 40-60 %; температура повітря в класних кімнатах 17-20 °С, в майстернях по обробці металу і дерева 16-18 °С, в спортивному залі 15-17 °С, в роздягальнях при спортивному залі 19-23 °С, в актовому залі 17-20 °С, в бібліотеці 16-18 °С, в медичному кабінеті 21-23 °С, в рекреаціях 16-18 °С, в спальних приміщеннях 18-20 °С; у вестибюлі 16-19 °С; в санітарних вузлах 17-21 °С; в душових не нижче 25 °С.

Усі приміщення та обладнання закладу освіти підлягають щоденному вологому прибиранню, у тому числі: підвіконня, підлога, опалювальні прилади (або захисні решітки), меблі, класні дошки. Вологе прибирання навчальних приміщень проводиться після закінчення останнього навчального заняття, спортивних залів - після кожного навчального заняття та після закінчення навчальних занять та занять секцій.

У процесі самообслуговування учні тримають власне робоче місце в чистоті, прибирати за собою сміття.

(Дозволяється залучати до поливу рослин та вологого прибирання, без використання миючих та дезінфікуючих засобів, поверхонь навчальних приміщень (крім вікон та підлоги) учнів 5-11(12) класів. Робота із самообслуговування повинна проводитися за участю педагогічних та/або медичних працівників)

Тривалість самообслуговування не перевищує 1 годину на тиждень.

Учні ліцею не допускаються до виконання робіт, що небезпечні для їх життя та здоров'я, створюють загрозу зараження інфекційними хворобами.

Природне та штучне освітлення

Усі навчальні приміщення ліцею мають природне освітлення, рівні якого мають відповідати вимогам ДБН В.2.5-28:2018 «Природне і штучне освітлення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 03 жовтня 2018 року № 264.

Для захисту від прямих променів сонця, запобігання перегріву навчальних приміщень вікна облаштовані сонцезахисними засобами (жалюзі, ролети тощо), які легко очищаються від пилу та миються.

Не розміщуються на підвіконні навчальних приміщень рослини, які перешкоджають доступу прямого сонячного світла.

Для забезпечення оптимального природного освітлення навчальних приміщень миються вікна не менше 2-х разів протягом навчального року.

У навчальних приміщеннях передбачено систему загального штучного освітлення, що забезпечується штучним освітленням лампами з електронною пуско-регулювальною апаратурою зі спектром кольоровипромінювання: білий, тепло-білий, природно-білий; світлодіодними лампами з кольоровою температурою 3500-4000 К.

Для освітлення найбільш віддалених від вікон рядів робочих столів учнів у навчальних приміщеннях можливе окреме включення усіх рядів

Лампи, що перегоріли, а також ті, які під час роботи створюють шум, миготіння та стробоскопічний ефект, підлягають заміні. Несправні, перегорілі люмінесцентні лампи запаковують у захисну промислову гофроупаковку і передаються для вивозу КПП «Ямниця». Вивезення перегорілих люмінесцентних ламп здійснюється відповідно до [Правил надання послуг з поволження з побутовими відходами](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2008 року № 1070 не рідше 2-х разів на рік.

Засновник ліцею забезпечує організацію лабораторного контролю рівня освітленості у закладах освіти не рідше двох разів на рік (не менше 4 точок у 3-5 приміщеннях), один з яких проводиться в листопаді чи грудні.

Шум та вібрація

Значення вібрації на прилеглих до ліцею територіях повинні забезпечувати допустимі рівні вібрації в їх приміщеннях, зазначені у [додатку 6](#) до цього Санітарного регламенту.

Рівні вібрації у виробничих приміщеннях закладів освіти повинні відповідати вимогам [Державних санітарних норм виробничої загальної та локальної вібрації \(ДСН 3.3.6.039\)](#), затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 року № 39.

Забезпечення освітнього процесу

Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються відповідно до [статті 10](#) Закону України «Про повну загальну середню освіту» і затверджуються рішенням педагогічної ради.

Організація освітнього процесу не призводить до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти.

При складанні розкладу навчальних занять та розподілу навчального навантаження протягом тижня враховано гігієнічні правила, які затверджені Санітарним регламентом, [додаток 7](#). Допустима сумарна кількість годин (навчальних занять) тижневого навантаження учнів не перевищує кількість, що наведена у Санітарному регламенті, [додаток 8](#).

Перерви між навчальними заняттями не перевищують норм, встановлених Санітарним регламентом (більше ніж 30 хвилин) .

Початок навчального дня розпочинається в 8:00 годин, а навчальні заняття о 8.30 годин.

Безперервна навчальна діяльність учнів (тривалість навчальних занять) не перевищує: у 1-му класі - 35 хв., 2-4-х класах - 40 хв., 5-11(12) класах- 45 хв.

Упродовж навчальних занять, які поєднують у собі психічне, статичне, динамічне навантаження на окремі органи і системи і на весь організм в цілому, проводяться вправи з рухової активності для зняття локального стомлення і вправи з рухової активності загального впливу.

Тривалість перерв між навчальними заняттями для учнів 1-4-х класів 15-30 хв., 5-11(12) класів – 10-20 хв., великі перерви призначені для прийому їжі.

Розклад навчальних занять враховує оптимальне співвідношення навчального навантаження протягом тижня, а також чергування протягом дня і тижня навчальних занять з навчальних предметів природничо-математичного, суспільно-гуманітарного циклів із навчальними предметами художньо-естетичного, фізкультурно-оздоровчого та технологічного циклів з урахуванням Гігієнічних правил складання розкладу навчальних занять наведених у [додатку 7](#) до Санітарного регламенту.

Під час щонайменше однієї з перерв зазвичай організуються умови для харчування та активного відпочинку учнів, а також прогулянки на відкритому повітрі.

У групах подовженого дня учнів початкової школи прогулянка на відкритому повітрі становить не менше ніж 1,5 години протягом дня (за умов зовнішньої температури повітря не нижче 10 °С).

Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час відповідає нормі: не більше 1 години у 3-5 класах та 1,5 години у 6-9 класах, 2 години - у 10-11(12) класах. Учням 1-2 класів не надаються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час.

При надзвичайних погодних умовах, а також надзвичайних ситуаціях засновник (засновники) закладу освіти приймає рішення про тимчасове призупинення навчання учнів.

Вимоги до організації роботи з технічними засобами навчання

При використанні технічних засобів навчання (далі - ТЗН) під час проведення навчального заняття зазвичай вчителі чергують види навчальної діяльності. Безперервна тривалість навчальної діяльності з ТЗН упродовж навчального заняття становить: для учнів 1 класів - не більше 10 хвилин; для учнів 2-4 класів - не більше 15 хвилин; для учнів 5-7 класів - не більше 20 хвилин; для учнів 8-9 класів - 20-25 хвилин; для учнів 10-11(12) класів на 1-й годині занять до 30 хвилин, на 2-й годині занять - 20 хвилин.

Після занять із застосуванням ТЗН вчителями проводяться вправи з рухової активності та вправи гімнастики для очей.

Додаток 8
до наказу
від 14.06.2021р. №89

Дотримання здобувачами освіти правил поведінки

Правила поведінки учнів ліцею базуються на законах України, постановках Міністерства освіти та науки України, органів місцевого самоврядування, Статуті ліцею.

Правила учні розробляють і схвалюють на зборах класного колективу, а потім узагальнюються на засіданні старостату. Узгоджуються норми поведінки, запропоновані кожним класом, щодо відповідності їх вимогам Статуту та Закону України «Про освіту», «Про загальну середню освіту».

В правилах для учнів задекларована поведінка під час уроків, під час перерв, в їдальні, на подвір'ї, в спортивних залах тощо.

Булінг є неприпустимою формою поведінки учнів у закладі освіти та за його межами.

Для забезпечення порядку та дисципліни в ліцеї організовано чергування вчителів та учнів. Черговий по класу учень під час перерви має перевірити навчальний кабінет, підготувати дошку, забезпечити порядок у кабінеті. Черговий учень має право зробити зауваження іншим учням щодо правил поведінки та санітарних правил у навчальному кабінеті. Чергування в ліцеї триває один навчальний тиждень протягом робочого дня. Чергові учні допомагають черговому вчителю у здійсненні контролю за чистотою, за виконанням всіма учнями цих правил.

За порушення цих Правил поведінки та Статуту учні притягуються до відповідальності, до них можуть бути вжиті такі стягнення:

- усне зауваження;
- запис зауваження в щоденник;
- виклик учня самого або з батьками на засідання Ради профілактики;
- відшкодування завданої учнем матеріальної шкоди його батьками.

Правила розповсюджуються на всіх учнів ліцею є обов'язковими для виконання на всій території ліцею, а також під час усіх заходів, що проводяться в закладі освіти.

Додаток 6
до наказу
від 14.06.2021р. №89

Адаптація здобувачів освіти

В Ямницькому ліцеї розроблено відповідну систему вивчення з адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, яка включає психодіагностичні та корекційно-розвивальні заходи з учнями, а також

просвітницьку та консультативну роботу з батьками і класними керівниками. 98% батьків стверджують, що у їхніх дітей не виникало проблем з адаптацією до освітнього процесу. Психологічною службою розглядаються чинники, що впливають на успішність адаптації дитини до школи:

функціональна готовність до початку систематичного навчання: організм дитини повинен досягти такого рівня розвитку окремих органів і систем, щоб адекватно реагувати на дії зовнішнього середовища.

вік початку систематичного навчання: не випадково

стан здоров'я: це один з основних факторів, що впливають не лише на діяльність і успішність процесу адаптації до школи, а й на процес подальшого навчання. Найбільш легко адаптуються здорові діти.

рівень тренуваності адаптаційних механізмів: безумовно, першокласники, що відвідували раніше дитячий сад, значно легше адаптуються до школи, ніж «домашні», не звичні до тривалого перебування в дитячому колективі;

особливості життя дитини в сім'ї: велике значення мають такі моменти як психологічна атмосфера в сім'ї, взаєностосунки між батьками, стиль виховання, статус дитини в сім'ї, домашній режим життєдіяльності дитини тощо;

психологічна готовність до шкільного навчання: психологічна готовність передбачає інтелектуальну готовність (рівень розвитку пізнавальних здібностей), емоційно-вольову готовність (емоційна зрілість, адекватність емоційного реагування, вольова регуляція поведінки) і особову готовність (мотиваційна готовність, комунікативна готовність);

раціональна організація учбових занять і режиму дня: однією з головних умов, без яких неможливо зберегти здоров'я дітей протягом навчального року, є відповідність режиму учбових занять, методів викладання, змісту і насиченості учбових програм, умов зовнішнього середовища віковим можливостям першокласників;

відповідна організація рухової активності дитини: рухова активність – найефективніший спосіб попередження і своєчасного запобігання стомлення, підтримки високої працездатності.

Перехід учня з початкової школи до школи другого ступеня супроводжується низкою специфічних проблем, що потребують особливої уваги. Складність цього періоду зумовлена, насамперед, сукупністю психофізичних та особистісних змін, які відбуваються у внутрішньому світі дітей на межі 4-го і 5-го класів. До того ж, нові умови навчання в середній школі висувають більш високі вимоги до інтелектуального розвитку учня, підвищують темп навчальної діяльності. Усе це викликає напруження психіки дитини і може призвести до перевтоми, високого рівня тривожності, труднощів у соціально - психологічній адаптації.

Тому для попередження можливих негативних явищ на даному етапі розвитку особистості школяра, виявлення труднощів адаптації психологічною службою школи проведено спеціальне дослідження.

Дослідження проводиться з метою виявлення потенційної "групи ризику", тобто дітей, чиє подальше навчання та виховання пов'язані із суттєвими труднощами (діти з емоційними розладами, порушення поведінки, зниження рівня навчальних досягнень).

Для досягнення поставленої мети розроблена програма дослідження, яка містить:

- опитувальник особистісної адаптованості школярів (А. Фурмана);
- вивчення рівня шкільної тривожності за тестом Філіпса;
- опитувальник суб'єктивного ставлення школяра до діяльності, самого себе та оточуючих (ССДСО) (автор - О. Афанасьєв);
- методика «Експертна оцінка адаптованості дитини до школи» для вчителів (В. Чирков, О.Соколова, О.Сорокіна);
- методика «Експертна оцінка адаптованості дитини до школи» для батьків (В. Чирков, О.Соколова, О.Сорокіна);
- спостереження за класом (дослідження стосунків з колективом);
- бесіди з класними керівниками;
- бесіди з вчителями-предметниками;
- індивідуальна бесіда з дітьми;
- відвідування уроків.

Дослідження проводяться зазвичай протягом листопада-грудня кожного року з учнями 5-х класів.

Процес адаптації дитини до навчання в школі залежить від багатьох факторів. Це і загальна готовність дитини до навчання в школі, і стан її здоров'я, і наявність у дорослих, що працюють з дитиною, знань про психологічні особливості дітей даного віку, та прояви шкільного неблагополуччя. Особливість цього періоду зумовлена також іншими психологічними та особистісними змінами. Для попередження можливих негативних явищ на цьому етапі, та виявлення труднощів адаптації, психологом проводиться спеціальне психологічне дослідження. Метою дослідження є виявлення загальних зон труднощів у адаптації першокласників до навчання в школі, а також дітей, що мають проблеми у поведінці.

Щоб допомогти першокласникам легше пройти період адаптації до навчання в школі, вчителям та батькам важливо знати вікові особливості дітей даної вікової групи, ознаки дезадаптації, індивідуальні особливості дітей, у яких вони наявні. Тому психологом проводиться психологічна просвіта батьків

(індивідуальні консультації та рекомендації он лайн) і вчителів (індивідуальні консультації).

Мета дослідження: Виявлення потенційної "групи ризику", тобто дітей, чиє подальше навчання та виховання пов'язане з суттєвими труднощами через дослідження наступних компонентів адаптації: фізіологічне підлаштування організму; навчальні досягнення та поведінка; емоційне прийняття нової соціальної ситуації. Програма дослідження включає: анкетування батьків (виявляємо наявність психосоматичних симптомів дезадаптації та збираємо інформацію про учня); опитування вчителя за допомогою опитувальника Л.М.Ковальнової, Н.Н. Тарасенко (визначаємо рівень дезадаптації та виявляємо фактори, які їй сприяють); проведення методики "Школа звірів" (вивчаємо мотиваційну сферу, ставлення дитини до вчителя, до однокласників, до навчання в школі, а також шкільну тривожність); спостереження за поведінкою та емоційним станом першокласників.

Підсумки адаптації розглядаються на психолого-педагогічному консилиумі, де педагоги мають можливість обговорити результати та напрацювати рекомендації щодо подальшої роботи.

Додаток 6
до наказу
від 14.06.2021р. №89

Запобігання дискримінації та булінгу

Ямницькому ліцеї розроблене і затверджене Положення про запобігання та протидії булінгу (цькуванню) (протокол педради від 11.03.2021 року №06, наказ від 16.03.2021р. №34, в якому описано загальні положення, форми та ознаки булінгу, основні напрями роботи, направлені на протидію булінгу, порядок подачі та розгляду заяв про випадки булінгу, обов'язки членів комісії з розслідування випадків булінгу та порядок її роботи.

Щорічно у закладі освіти розробляється, затверджується та оприлюднюється План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу та Порядок реагування на випадки булінгу, які схвалені на педагогічній раді; на сайті ліцею є контактна інформація екстрених служб та телефону довіри. За результатами вивчення документації можна констатувати, що в ліцеї реалізуються заходи із запобігання проявів дискримінації (тиждень протидії булінгу, тренінгові заняття: «Небайдуже ставлення», «Профілактика булінгу в освітньому середовищі», участь в Міжнародній акції «16 днів проти насильства»), тиждень протидії булінгу. Соціальний педагог разом з учнями працюють над соціальним проектом «Шляхи попередження насильства в школі», бере участь у батьківських зборах з цієї тематики. На першому поверсі школи розміщена «Скринька довіри» та куток щодо протидії булінгу.

Керівництво школи залучає представників правоохоронних органів для роботи з питань запобігання та протидії булінгу, про що свідчать результати вивчення документації. Переважна більшість педагогічних працівників та керівництво пройшли онлайн-навчання з протидії булінгу, а саме: «Недискримінаційний підхід» на платформі EdEra та «Протидія та попередження булінгу в закладах освіти» на платформі Prometheus. З дотриманням етичних норм, поваги до гідності, прав і свобод людини у закладі розроблені правила поведінки для учнів (оприлюднені на сайті школи в окремому додатку до Меморандуму співпраці учасників освітнього процесу). Відповідно до результатів інтерв'ювання представників учнівського самоврядування можна стверджувати, що вони залучалися до розроблення правил для учнів і переважна більшість здобувачів освіти (91%)

підтверджують це. Учні ознайомлені з ними та дотримуються їх. Також 100% опитаних батьків зазначають, що теж знають про правила поведінки для учнів. Однак вони розміщені лише в 6 окремих класах на інформаційних стендах.

У закладі освіти здійснюється періодичний аналіз причин відсутності учнів на заняттях. В ліцеї систематично ведеться облік відвідування учнями навчальних занять. Крім класних журналів, стан відвідування облікується в окремому журналі. Ведеться щоденний (поурочного) контролю за відвідуванням учнів навчальних занять, у кожному конкретному випадку встановлення місця перебування дитини та повідомлення батьків.

Питання відвідування розглядаються на раді профілактики правопорушень (за поданням класного керівника), на нараді при директорові, на засіданні педагогічної ради.

Задokumentованих випадків булінгу в закладі немає, однак 14% батьків засвідчують, що зверталися з такими випадками, згодом проблема вирішилася конструктивно та не повторювалася. За результатами анкетування учнів інформація щодо булінгу є суперечливою, а саме: 33% стверджує, що стикалися з проявами булінгу від однокласників чи інших учнів ліцею. А в наступному питанні відповіді розподілились по іншому: 82,7% здобувачів вважають, що були спостерігачами; 9,3% жертвою, 8% булером. 37% опитаних учнів зазначають, що зверталися за допомогою до педагогів, 36% - до практичного психолога, 29% - до директора, 27% - до заступника директора та 25% - до класного керівника. Варто взяти до уваги, що є окремі учні, які вважають булінгом поодинокі конфліктні ситуації. Беручи до уваги зазначену інформацію, можна стверджувати, що у закладі освіти є потреба в більш ґрунтовній роз'яснювальній та попереджувальній роботі щодо протидії булінгу серед учасників освітнього процесу, зокрема проведення заходів, які допоможуть відрізнити конфліктну ситуацію від цькування.

Загалом переважна більшість учнів і педагогічних працівників вважають освітнє середовище безпечним і психологічно комфортним.

Рішення щодо підвищення ефективності роботи з протидії булінгу у ліцеї:

1. Психологічній службі розробити заходи щодо інформування учасників освітнього процесу про протидію булінгу.

2. Класним керівникам систематично проводити роботу з учнями з попередження булінгу та насильства та вести роз'яснювальну роботу серед батьків.
3. Активізувати роботу «Скриньки довіри».
4. Систематично оновлювати інформацію на сайті ліцею.

Додаток 5
до наказу
від 14.06.2021р. №89

Безпечне використання Інтернету

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» **безпечне** освітнє середовище - сукупність умов у закладі освіти, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпеки харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (булінг (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору.

В ліцеї мережа Інтернет наявна у навчальних кабінетах через провідникове з'єднання. Тільки в окремо відведеному місці є вільний доступ до Wi-Fi з паролем, який відомий тільки адміністрації ліцею. В комп'ютерних класах є обмеження щодо доступу на сайти, які заборонені для перегляду неповнолітніх.

З метою профілактики в ліцеї систематично проводяться заходи щодо безпечного користування Інтернетом. Проводиться кожного року День безпечного Інтернету.

Класні керівники проводять просвітницьку роботу серед учнів на годинах класного керівника та серед батьків на батьківських зборах.

Практичний психолог та соціальний педагог постійно проводять практичні заняття щодо безпечної поведінки в Інтернеті та запобігання кібербулінгу.